

Luxembourg, 2025. október

Éves jelentés az Európai Unió költségvetéséről: 10 gyakran feltett kérdés

-
1. [Milyen feladatot lát el az Európai Számvevőszék az Unió beszámolóját illetően?](#)
 2. [Milyen következtetéseket vont le az Európai Számvevőszék a 2024. évi beszámolóra nézve?](#)
 3. [Mit jelent a „hitelesítő”, „korlátozott” és „elutasító” vélemény?](#)
 4. [Mit jelent a lényeges hibaszint?](#)
 5. [Mit jelent a becsült hibaszint?](#)
 6. [A hibaarány azt jelenti, hogy az uniós források 3,6%-át elpazarolták?](#)
 7. [A feltárt hibák csalásnak minősülnek?](#)
 8. [Mit jelent, hogy egy hiba általános érvényű?](#)
 9. [Mi a helyzet az adósságot és a költségvetési kitettséget illetően?](#)
 10. [Az Európai Számvevőszék szerint miért adnak aggodalomra okot a hitelfelvételi kötelezettségek növekvő terhei?](#)
-

1. Milyen feladatot lát el az Európai Számvevőszék az Unió beszámolóját illetően?

Minden évben **ellenőrizzük az Unió konszolidált beszámolóját, és véleményt nyilvánítunk arról a három kérdésről, hogy:**

- megbízható-e a beszámoló, illetve hogy
- az uniós bevételek beszedése
- és a kifizetések teljesítése a szabályoknak megfelelően történt-e.

Ezek az ellenőrzések képezik **megbízhatósági nyilatkozatunk** alapját, amelyet az Európai Unió működéséről szóló szerződés 287. cikke értelmében be kell nyújtanunk az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak.

2024-ben az uniós költségvetési kiadások összesen **191,1 milliárd eurót** tettek ki. Ha a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz céljára elkülönített forrásokból megvalósuló kiadásokat is figyelembe vesszük (**55,9 milliárd euró**), az uniós kifizetések összesen **247,0 milliárd eurót** tettek ki.

2. Milyen következtetéseket vont le az Európai Számvevőszék a 2024. évi beszámolóra nézve?

Mint 2007 óta minden pénzügyi évben, idén is **ellenjegyeztük a beszámolót**, azaz hitelesítő véleményt adtunk annak megbízhatóságáról. Arra a következtetésre jutottunk, hogy a 2024. évi beszámoló minden lényeges szempontból híven tükrözi az Unió pénzügyi helyzetét, a tárgyévi gazdasági események eredményét, a pénzforgalmat és a nettó eszközállomány változásait.

Megállapítottuk, hogy a bevételek lényeges hibától mentesek voltak.

A kiadásokra nézve két különálló véleményt adunk: egyet az uniós költségvetésről, egyet pedig a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközzel (RRF), amely a NextGenerationEU (NGEU) nevű világválság utáni uniós helyreállítási csomag fő pillére.

Az **uniós költségvetési kiadások** becsült hibaszintje 3,6%-ot tett ki. Ez csökkenést jelent az előző két évhez képest, amikor a hibaszint 5,6% (2023), illetve 4,2% (2022) volt. A 2024-re becsült hibaarány továbbra is túl magas, azaz még mindig meghaladja a 2%-os küszöbértéket.

A hibaszint 2024-ben ismét **általános érvényű** volt, így – immár az egymást követő hatodik évben – **elutasító véleményt** adtunk az uniós kiadásokról.

Az RRF végrehajtása alapvetően más módon történik, mint az Unió szokásos költségvetési kiadásai esetében. Az uniós költségvetési kiadások kedvezményezettjei bizonyos tevékenységek elvégzéséért vagy felmerült költségeik visszatérítéseként részesülnek kifizetésben, míg az RRF keretében a tagállamok előre meghatározott mérföldkövek vagy célértékek kielégítő teljesítése esetén juthatnak hozzá a forrásokhoz. Ezért **külön véleményt adtunk a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz kiadásairól**, amelyeknek az éves jelentésben is külön fejezetet szenteltünk. Az általunk vizsgált 395 mérföldközből és célértékből 12 esetében állapítottunk meg pénzügyi hatással járó szabályszerűségi problémákat, és hat tagállamnak folyósított hat kifizetés esetében merült fel hiba. Megállapítottuk továbbá, hogy a tagállamok beszámolási és kontrollrendszereiben tartós hiányosságok mutatkoznak, ami kockázatot jelent az Unió pénzügyi érdekeinek védelme szempontjából. Ezért **korlátozott véleményt** adtunk ki.

3. Mit jelent a „hitelesítő”, „korlátozott” és „elutasító” vélemény?

- **„Hitelesítő”** véleményt akkor adunk, ha a beszámoló számadatai megbízható és valós képet mutatnak, és megfelelnek a pénzügyi beszámolás és a pénzgazdálkodás szabályainak. A tranzakciók minden lényeges szempontból jogszerűek és szabályszerűek.
- **„Korlátozott”** a vélemény akkor, ha a számvevők nem tudnak hitelesítő véleményt adni, de a feltárt problémák meghatározott területekre korlátozódnak.
- Az **„elutasító”** vélemény azt jelenti, hogy a problémák számos területet érintenek.

4. Mit jelent a lényeges hibaszint?

Az ellenőrzési szaknyelvben ez **azt a szintet jelenti, amely felett a hibákat jelentős hatásúnak tekintjük**. Lényegesnek tekinthető az a hibaszint, amely valószínűsíthetően befolyásolja azt, hogy az ellenőrzési jelentés megcélzott felhasználói milyen módon hozzák meg döntéseiket. A Számvevőszék és az Európai Bizottság egyaránt **2%-os küszöböt** alkalmaz a lényegesség meghatározásához.

5. Mit jelent a becsült hibaszint?

A 3,6%-os adat **arra a pénzüsszegre vonatkozó becsülésünk, amelyet nem lett volna szabad kifizetni** az uniós költségvetésből, mivel azt véleményünk szerint nem az uniós szabályoknak, illetve a tagállamok egyedi nemzeti szabályainak megfelelően költötték el. Szokásos hibák például, hogy nem támogatható kedvezményezettek vagy projektek számára, illetve a közbeszerzési szabályok helytelen alkalmazásával beszerzett szolgáltatások, áruk vagy végrehajtott beruházások kapcsán folyósítanak kifizetéseket.

6. A hibaarány azt jelenti, hogy az uniós források 3,6%-át elpazarolták?

Nem. Ez a kijelentés nem lenne helytálló, mivel nagy a különbség „hiba” és „pazarlás” között. Az uniós költségvetési kiadásokra irányuló tesztelésünk során azt ellenőrizzük, hogy az uniós pénzüsségeket a szabályoknak megfelelően költötték-e el, hogy megfelelően számították-e ki az elszámolt költségeket, és hogy teljesültek-e a támogathatósági követelmények. Ha e feltételek legalább valamelyike nem teljesül, akkor ezt hibaként rögzítjük. A 3,6%-os adat ezt a helyzetet tükrözi.

Bár ezek a hibák olyan projektek vagy kedvezményezettek számára nyújtott kifizetésekkel kapcsolatosak, amelyek nem teljesítették a támogathatósági feltételeket, ettől még lehet, hogy ezek a projektek vagy kedvezményezettek továbbra is biztosítják a kívánt előnyöket, így a kifizetett összegek **mégsem tekinthetők pazarlásnak**. Egy példa erre az idei ellenőrzési jelentésből: Uniós finanszírozásban részesült egy biogázüzem építése Franciaországban. Kiderült azonban, hogy az uniós források kedvezményezettje, egy vállalat nem folytatott piaci konzultációt (bár ez követelmény volt), ráadásul az építési szerződést olyan vállalkozónak ítélte oda, amely ugyanazon ipari csoporthoz tartozik, mint saját maga. Bár ebben az esetben egyértelműen fennáll a nemzeti és uniós közbeszerzési jogszabályokat sértő potenciális összeférhetetlenség, a biogázüzem elkészült, és jelenleg is használatban van.

Másfelől előfordulhat az is, hogy a kiadások bár jogszerűek és szabályszerűek, mégis pazarlóak. Korábbi jelentéseinkből erre az a kikötői infrastruktúra hozható fel példaként, amelynek építése során nem vették kellőképpen figyelembe a várható teherforgalmat.

7. A feltárt hibák csalásnak minősülnek?

Az esetek többségében szerintünk erre nem mutat semmi jel. A meghatározás szerint a csalás szándékos, haszonszerzési célú megtévesztést jelent. Noha a standard ellenőrzési eljárások nem feltétlenül a legalkalmasabbak a csalások felderítésére, minden évben előfordul, hogy teszteléseink során csalásgyanús esetekre bukkanunk.

2024-ben a 812 általunk ellenőrzött tranzakció közül 19 alkalommal jeleztünk csalásgyanús esetet. Ezeket bejelentettük az Európai Csalás Elleni Hivatalnak (OLAF), amely adott esetben a tagállami hatóságokkal együttműködve kivizsgálja és nyomon követi az ilyen eseteket. Hét ügyet az Európai Ügyészséghez (EPPO) is továbbítottunk.

8. Mit jelent, hogy egy hiba általános érvényű?

2024. évi ellenőrzési eredményeink megerősítik korábbi értékeléseinket, amelyek szerint a források kifizetési módja hatással van a hibakockázatra. A 2024-ben ellenőrzött uniós költségvetési kiadások több mint kétharmadát **lényeges hibakockázat jellemezte**. Bár az összes kiadásra nézve 3,6%-ra becsüljük a hibaszintet, ha az összetett szabályok hatálya alá tartozó kiadásokat vizsgáljuk, a hibaszint 5,2%-ra emelkedik. Mivel ez a kiadástípus jelentős súlyt képvisel az összes kiadáson belül, úgy ítéljük meg, hogy a hiba általános érvényű, azaz a teljes ellenőrzött sokaságban vagy annak **jelentős részében** fennáll.

Az általunk ellenőrzött területeken elsősorban a támogatható tevékenységek elszámolható költségeinek az **Unió általi visszatérítését** érintette lényeges hiba. Költségtérítések teljesíthetőek például kutatási projektek (az „Egységes piac, innováció és digitális gazdaság” keretében), regionális és vidékfejlesztési beruházások („Kohézió, reziliencia és értékek” és „Természeti erőforrások és környezet”) és fejlesztési támogatási projektek („Szomszédság és a világ”) részére. Megállapítjuk, hogy a 2024-ben ellenőrzött területek mintegy egyharmada lényeges hibától mentes. Ezek **jogosultságalapú kifizetéseket** tartalmaznak, amelyeket bizonyos (kevésbé összetett) feltételeknek megfelelő kedvezményezetteknek folyósítanak. Ilyen kifizetések többek között a hallgatói és kutatói ösztöndíjak (az „Egységes piac, innováció és digitális gazdaság” területén), a mezőgazdasági termelőknek nyújtott közvetlen támogatások („Természeti erőforrások és környezet”), valamint az uniós alkalmazottak bére és nyugdíja („Európai közigazgatás”).

9. Mi a helyzet az adósságot és a költségvetési kitettséget illetően?

2024-ben **az uniós adósság ismét jelentősen nőtt** (+31%), és az év végére elérte a 601,3 milliárd eurót (2023: 458,5 milliárd euró; 2022: 348,0 milliárd euró), főként a NextGenerationEU (NGEU) céljára felvett hitelek miatt.

Az ingadozó kamatlábak miatt a jelenlegi hosszú távú uniós költségvetésben (2021–2027) a teljes kamatkiadás akár a 30 milliárd eurót is elérheti, ami kétszerese az Európai Bizottság eredeti, 14,9 milliárd eurós előrejelzésének.

Az **uniós költségvetés kitettsége** (vagyis a kifizetések nemteljesítése esetén az uniós költségvetés által fedezendő maximális összeg) **tovább nőtt**, és 2024 végén összesen 342,0 milliárd eurót tett

ki (szemben a 2023. évi 298,0 milliárd euróval és a 2022. évi 248,3 milliárd euróval). Ez főként az RRF keretében a tagállamoknak nyújtott további hiteleknek és az Ukrajnának nyújtott makroszintű pénzügyi támogatási (MFA+) hiteleknek tudható be. Az uniós költségvetés kitettsége a következő években várhatóan tovább nő majd, és 2027-re eléri az 567 milliárd eurót.

10. Az Európai Számvevőszék szerint miért adnak aggodalomra okot a hitelfelvételi kötelezettségek növekvő terhei?

Az elmúlt öt évben az Unió **egyre nagyobb mértékben támaszkodott a tőkepiacokra** a nagyobb programok, például az NGEU finanszírozásához. 2027-re a kintlevő uniós hitelfelvétel meghaladhatja a 900 milliárd eurót, ami közel tízszerese az NGEU-t megelőző 2020. évi szintnek. Az uniós hitelfelvétel ezért a jelenlegi hosszú távú uniós költségvetés végéig, 2027-ig várhatóan jelentősen nőni fog, és **a visszafizetések nagy része az elkövetkező évekre halasztódik**. A jövőbeli uniós költségvetések fenntarthatóságának megőrzése érdekében megfelelő visszafizetési ütemtervet kell végrehajtani, hogy ne kelljen miattuk leszűkíteni az uniós fellépésekre és programokra rendelkezésre álló pénzügyi keretet.

Az Európai Számvevőszék uniós költségvetésről szóló, a 2024. évi pénzügyi évre vonatkozó éves jelentése 24 uniós nyelven elérhető honlapunkon (eca.europa.eu).